

NÉPLAP

Hat oldal - Ára 40 fillér

Kijelölték a debreceni munkásbírókat

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 268. SZÁM

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJENEK!

1947 NOVEMBER 25, KEDD

Nagy Imre, az országgyűlés elnöke beszél ma délután 4 órakor az Arany Bika dísztermében

Magyarország és Románia közös erővel védi meg függetlenségét

Ma irják alá a történelmi jelentőségű kultúregyezményt

Szombaton délután indult a nyugati pályaudvarról különvonaton az a kormányküldöttség, amely a magyar nép meleg, szinte baráti érzését vitte a szomszéd Románia földjére és azzal a céllal indult Bukarestbe, hogy ott a román-magyar kultúregyezményt megkötse.

Kürtösnél a magyar és román lobogókkal feldíszített határállomáson Lizeanu tájékoztatói miniszterrel az élen, román küldöttség fogadja a magyar vendégeket.

A hivatalos ünnepség befejezése után a román és magyar színes

népi öltözeti parasztküldöttségek vették körül a magyar kormányfővárosiakat, akiket valóságos elborított a virágerdő. Az állomásokat Bukarestig végig magyar és román lobogók díszítették.

A határtól kezdve a kormányküldöttséggel együtt utazott a Magyar Népi Szövetség Temesvárot ülésező kongresszusának egy bizottsága. Hírül hozták, hogy a Magyar Népi Szövetség új elnökül a Magyarországon is jövők, mert nagy erdélyi irót, Kacsó Sándor választották meg.

denféle imperialista, főképp a népi szemben.

Pauker Anna külügyminiszter leszögezte, hogy hálta a Szovjetunió, Jugoszlávia, Bulgária, Lengyelország és Csehszlovákia demokráciáinak, Románia és Magyarország szabadon építheti jövőjét. Ez országok demokráciáit együttesen védik meg függetlenségüket és szuverenitásukat.

Népeink akarata: megőrizni a demokráciát, egységes frontot alkotni mindazok ellen, akik népeink szabadságát és szabadságunkat veszélyeztetnék.

Románia és Magyarország barátságát és élni fog, mint ahogy Románia és a Szovjetunió barátságát, boldogságának biztosítékaként. Népeink elutasítanak minden imperialista törekvést, bárholnan jöjjön is az.

A magyar demokrácia nem lesz az imperializmus hídja

Molnár Erik külügyminiszter előbb közölte a következőket: "A magyarországi reakciók, vagy áldemokraták gyakran hangoztatják az úgynevezett 'híd-elméletet', amely szerint Magyarország hídja kellene szolgálna a nyugati imperializmus számára a Szovjetunió ellen. A magyar demokrácia határozottan visszautasítja azt a hamis imperialista hiedelmet, ugyanakkor azonban szívesen meggyőződése, hogy

a demokratikus Romániában lévő magyar kisebbség lehet és kell is, hogy híd legyen, amely a barátság szálával köti össze Romániát és Magyarországot.

Ez a barátság történelmi szükség-szerűség és annál is inkább szükségünk van rá, mert ismét háborús uszítással állunk szemben. Ha Románia és Magyarország kezeli egymásnak, egyesíti erőit, függetlenségünk, szabadságunk kölcsönös biztosítására nagymértékben elősegítik a béke arcvonalának kiépítését, amelyen megőrik az imperializmus minden támadása, minden háborús kihívása.

A felszólalók sorát Dr. Takács Lajos, a román kormány tagja zárta be. Dr. Takács Lajos, aki nemzetiségi államtitkárként nevezte ki, hangsúlyozta, hogy a nemzeti-ségi kérdés nem határ, hanem küzdelem a demokrácia kérdése.

Hétfőn délelőtt a Brancoveanu-palotában, a magyar vendégek lakásán megkezdődtek a tanácskozások a magyar és román kormány között. A megbeszélésben szóba kerültek mindazok a problémák, amelyek a magyar-román kapcsolatok terén felmerültek.

A kulturális egyezményt kedden délután irják alá a miniszterelnök, ségen.

Groza Péter fogadta a küldöttséget

A bukaresti királyi pályaudvaron fényes ünnepség fogadta a magyar kormányküldöttséget.

A pályaudvaron megjelent **Groza Péter** miniszterelnök, **Anna Pauker** külügyminiszter, **Paரசeanu** igazságügyminiszter.

Ismét felhangzott a két ország nemzeti Himnusza, ezalatt a pályaudvaron összegyűlt határmás tömeg fergelegesen ünnepelte a két nép barátságát.

Dinyés Lajos üdvözlő szavaira **Groza Péter** válaszolt. Hangsúlyozta:

a demokráciák büszkék lehetnek arra, hogy sikerült a régi rendszerek által szembeállított két szomszéd nép barátságának alapjait megvetni.

A magyar kormányküldöttség tagjai ezután szállásukra hajta-

lak. Az utak mentén felsorakozó tömeg, a román főváros népe lelkes tapsal és éljenzéssel üdvözölte a magyar zászlókkal feldíszített gépkocsikat.

A magyar kormányküldöttség Bukarestben tartózkodó tagjai megérkezésük után udvariassági jelölgatásokat kaptak, majd vasárnap dében **Gyöngyösi István** bukaresti magyar ügyvivő adott ebédet tisztelőikre. A kora esti órákban a román Operaház díszelőadásán jelentek meg. Az Operaházból a román külügyminiszteriumba hajlatlak, ahol **Pauker Anna** külügyminiszter adott vacsorát.

Az itt elmondott beszédek sorozatát **Groza** miniszterelnök nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy a két nép most a testvériség, barátság és együttműködés útján halad.

A Schuman-kormány De Gaulle diktaturájának készíti elő a talajt

Hétfőre virradó éjszaka egy óra után megalakult Franciaország új kormánya: a Schuman-kabinet. A helyzetre jellemző, hogy Schuman a hajnali órákban elmondott rövid nyilatkozatában kijelentette, hogy a nép fegyelmére számít, mert kormánya enélkül képtelen lesz ellátni feladatát. A kormány alakítás légköre igen kedvezőtlen. A Blum irányítása alatt álló „Populaire” sem fogadja túlságosan kedvezően Schumant.

A francia munkásság tudja, hogy **Ramadier** nyomán **Schuman** is a fasizmus felé készíti elő az utat.

A londoni rádió szerint is az új francia kormánytól nem várható más, minthogy előkészítse az államot De Gaulle, tábornok és pártja, a francia népi tömörülés számára.

Ma reggelre közel másfél millió sztrájkoló munkás jelzi: ezen az úton nincs tovább. Párisban

fegyveres katonák rohamisakban kísérik a katonai teherautókat, amelyek a listet szállítják a lezárt redőnyű péküzletekbe. Az üzemekben mindenütt munkásbiztonságok vigyáznak a sztrájk teljes betartására. Marseille után az összes kikötők leálltak.

A vasutasok sztrájkja már csaknem az egész országra áttért.

Az északfranciaországi bányavidékek sztrájkja áttért a közép és keletafrikai bányákra, ma reggel pedig Elzász-Lotharingia bányái is leálltak. A francia munkásság blokk alá vette a Schuman-kormányt. A Ramadier-kabinet utolsó napján behívott 1927-es újjonkorosztály legnagyobb része a vasúti sztrájk miatt nem tudta oszapatástét megközelíteni.

Hivatalosan közzétették az új kormány névsorát. Pártszerep öszszelét a következő: 9 népi köz-

társasági mozgalom (MRP); 6 szocialista, 3 radikális, 1 független.

Az új francia kormány összetételéből kiderül, hogy a vezetői helyeket a szocialisták kezébe az MRP kapta. Az MRP politikai beállítottság tekintetében legfeljebb abban különbözik a szocialistáktól, hogy töltik jobbra fel, mert amint azt **Thorez** elvtárs megszövegezte Franciaországban valójában két párt van: a francia függetlenség pártja, a Kommunista Párt és az amerikai párt. Továbbmenően nem kétséges, hogy a kormányban erősödött a francia befolyás, hiszen **René Mayer**, aki pénzügyi és nemzetgazdasági miniszterként tölti be, egyike a De Gaulle-ből legközelebb álló franciák képviselőinek. A finantcőke is erősebb került a kormányhoz, éppen **René Mayer** révén, akinek a **Röschl** által való szociális kapcsolataira nemrég a kommunis-
ták mutattak rá.

A dunavölgyi országok a béke oldalán állnak

Dinyés Lajos miniszterelnök a következőkben válaszolt:

— Politikánk nem jelent elszigeteltséget a világ egyetlen pontján sem, de nyitott és őszintén kijelentjük, hogy azokkal a nemzetekkel kívánunk együtt haladni, amelyek a béke oldalán állnak és elutasítanak maguktól minden olyan lehetőségeket, amely jelméltlen háborúba, megsemmisülésbe vinné az emberiséget.

Nyitán megmondjuk: ennek a békepolitikának a Szovjetunió a leleményese.

nagy és hatalmas szövetségünk, amelynek Magyarország épügy, mint Románia hálás azért, hogy felszabadította a fasizmus igrájától. Nem blokkolták folyta-

nak a dunavölgyi országok, hanem békepolitikát. Ezek a nemzetek az építés, a jobb sors felé menetelés, a haladás, a demokrácia igazi útörői.

— A magyar nép soha nem fogja elfelejteni azt, hogy **Groza Péter** miniszterelnök úr volt az, aki itt Romániában megteremtette a nemzeti egyenjogúság alapjait, egyforma életlehetőséget biztosított és kíván biztostani itt élő magyart véreinknek, felvette a két ország vámuuiójának gondolatát és a határok spiritualizálása mellett foglalt állást. Kormányaink arról is gondoskodnak, hogy országaikat közös erővel védjék meg a függetlenségüket és szabadságukat veszélyeztető min-

származás
helyzetben
3 óra, Föl-
szórán 3
glaskert szer-
Ferenccé, Kfi.
óra dr. Csér-
katelep: szer-
vanné Ráko-
óra Némethi
elep: szerda
é, Kerekeste-
Juhász Gé-
szórán 3 óra
gyár: csütör-
sné, Szotyó-
Bánhidí J6-
ALÁSI
NY
fuvarvállal-
prececi Do-
sz 1948. évi
kerülő jó-
sára nyilvá-
hirdet. Pá-
1947 de-
A pályá-
és felvilá-
Dohány-
Béla sk.
vezetője. (x)
10 forint
OLGALATI
TÁRAK:
Arany Egy-
akóci (Mik
nyesbolt,
títot.
zört,
agas
sáról
U. 55.
pitkezn-
ostályi,
abos és
mentés és
sei anya-
buszjárat
38
előztes,
vasküres-
112
vább
köt jog-
szórán 3 óra
hifiműveit
1. 3. sz.
107
eremk-
szed-
ortkosi,
hák és
atok az
Csapó-
erület.
7
szóforás
ga köz-
sugyszé-
ulatt 1
tes fel-
adati-
állat a
jethien-
andozas
áido, 90.
ezámi-
az át-
jelent-
tul ta-
hó 21.
város
nyit-
tekesit.
T
kecskét
el, igá-
vetheti
69
kiadó:
szereg-
n 254
u. 16
dság-
pén
thait

Felhívás a textilkiskereskedőkhöz!

A „Tekosz” felkéri tagjait, hogy a még birtokukban lévő

»K« sorozat jegyeiket legkésőbb e hó 26-ig OKYETLENÜL JUTASSÁK EL címűnkre, mert 26-a után ezek a jegyek érvényüket veszítik

„TEKOSZ” a Textilkiskereskedők Országos Szabadszakszervezete BUDAPEST VII., SOMOGYI BÉLA-UT 3/c.

Kijelölték a debreceni munkásbírókat

Mindenkit érdekel, de a dolgozókat a legközvetlenebbül érint az a kérdés: hogy áll az új munkásbíróság ügye? A lapok beszámoltak arról, hogy Budapesten hétfőn tárgyal először ez a bíróság. A vidéki tanácsok még nem alakultak meg.

Debrecenben egy tanács lesz, melynek szakbíró vezetője dr. Eöry Kálmán, helyettese pedig dr. Sorés János tanácselnök. A munkásbírókat még nem jelölték ki. A debreceni nagyüzemek már felküldték jelöltjeiket a Szakszervezeti Tanácshoz és ezek közül a jelöltek közül választanak ki négy rendes és négy póttagot. A munkásbírók megbízatása hat hónapra szól, s ugyanazt a fizetést kapják, mint előzőleg munkahelyükön. Az alábbiakban közöljük a beküldött jelöltek névsorát:

Dohánygyár: B. Szabó András, Kubajda Mihály, Márkus Vince, Tóth Gyula, Csonka István, Domboi Sarolta, Béres Sándor, Süttő Sándor, Bozók László, Balla Mihály és Gulyás Lajos.

Vagongyár: Balog István, Grebucy Ferenc, Blazsek Ferenc, Dani Imre, Rajna József, Pintér Vilmos, Nagy II. Ferenc, Csordás Ferenc, Kalmár Antal, Tóth Sándor, Kiss I. Sándor, P. Nagy Ferenc, Kövendi József.

Vilánygyár: Makranczi László, Biró Béla, Pósalaki László, Füzési Mihály.

Fűtőház: Eterer Sándor, Balogh János. Valószínűleg, hogy félreértésen alapul, hogy a fűtőház csak két jelöltet küldött, mert a törvény azt mondja, hogy vidéken minden ötszáz munkáson felüli üzem, vagy gyár száz emberenként egy jelöltet választ. Figyelemre méltó még az is, hogy a dohánygyárból, ahol túlnyomórészt nők dolgoznak, csak egy nő terjesztette fel. Példig talán az asszonyok lennének a legilletékesebbek a feketézők feletti ítélkezésre, mert ők érzik a legközvetlenebbül a feketézés hatását.

Döntöttek az 50 kislakás ügyében

Hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel a holgármesteri hivatalban Szabó Kálmán polgármester elnöklétével összeült a szakértőkből álló bizottság, hogy döntsön a Bősziroményi uti kislakástelepen elkészült első 50 lakás bérlőinek személyében.

Legutóbb a 600 igénylésből kiválasztottak 160 nagycsaládot, s ezek szociális körülményeit a szociális ügyosztály felülvizsgálta. A kijelölés a vizsgálat eredményei alapján történik.

MEGJELENT a luxusadórendelet

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte, a pénzügyminiszter luxusadó-rendeletét. A rendelet egyes cikkeik után értékre való tekintet nélkül állapítja meg a luxusadót, míg más cikkeik után csak egy később megállapítandó határon felül állapítja meg a luxusadó-kötelezettséget.

Értékre való tekintet nélkül kávé, tea 5 százalékos, pezsgő, habzóbor 50 százalékos, az illatszerek, kozmetikai cikkek 50 százalékos, papíros- és szövet-tapéta 50 százalékos, játéktárgy 20 százalékos, állati selymet tartalmazó textilipari termékek 15 százalékos romcsövös hálózati, 4 csöves te-

lepes, vagy ennél több csöves rádió 10 százalékos luxusadó kötelesek.

A később megállapítandó határon felül 10 százalékos luxusadót kell fizetni a pamút, len, gyapjú és selyemszövetek, kötött, szövött köntárak, férfi és női fehérneműk, zsbkendők, sálak, nyakkendők, kalapok, cipők, papucsek, bőröndök, irattáska, szivarok, cigaretták és pészta után.

A palackozott bor és pálinka után, ha az eladási ár üvegenként 20 forintot nem haladja meg, 2 forint, 50 forintig 5 forint, 50 forintot felül 10 forint luxusadót kell fizetni.

A követhető üzleteknek bevételük után kell lényegesen adót fizetni: virágkereskedés 10 százalékos, élőállat-kereskedők 50 százalékos, értéktárgyak, díszlámpák, emléktárgyak üzlete 50 százalékos, régiségi üzlet 30 százalékos, osztályon felül női és férfiszabó 10 százalékos, kozmetika 20 százalékos, vendéglők, kávéházak, esperszok, kocsmák, söntések este 10 órától 20 százalék luxusadót kötelesek fizetni. A luxusadó rendelet december 1-én lép életbe, a behozatali és kivitelű forgalmában pedig azonnal.

FÉRFI MELEG ZOKNIK,
 Pulloverek
 Női divat kendők
 Kötött árak
 Téli fehérneműek
 Női bőrkezttyük

Nagy választékban!
 Olcsó árak!

Tóthfalussy
 PIACUTCA 40.
 Hangya-bérlés

Megteremtettük a lehetőséget a zavartalan kormányzásra

— hangoztatták az MKP vasárnapi nagygyűlésén

A vasárnapi nap folyamán az MKP az ország több vidékén nagygyűlést tartott, ahol a párt főbb vezető politikusa, köztük Gerő Ernő, Ott Károly, Kádár János, Apró Antal, Donáth Ferenc, Hajdu Gyula, Székely András, Lósztegy Géza és Horváth Márton tartottak beszédeket. Ráműtötték a nagy eredményekre, amit a magyar demokráciáért vívott harcban a Pfeiffer-párt felszámolása, Péter Károlynak a magyar politikai életből való eltávolítása jelent. Ezzel

megteremtették a lehetőséget arra, hogy az országgyűlés és a kormány zavartalanul folytassa feladatainak teljesítését. Ráműtötték arra, hogy a bankok államoztatása nemcsak a nemzeti vagyon hatalmas hányadát juttatja a dolgozó nép birtokába, de ugyanakkor azok kezéből csavarták ki a fejszert, akik mint a demokrácia külső- és belső ellen-ségei az ország gazdasági újjáépítését a leghatározottabban megakadályozták. Saugályozták, hogy a becsüftetes demokratikus

szándékú ellenek kritikája ellen egyik koalíciós párt sem emel kifogást.

Eltávolítani a magyar politikai közéletből csak a fasizmus szajláscsínloit kell.

Ezek után újból a gazdasági problémák kerülnek a kormányzat érdeklődésének középpontjába s az elkövetkező korszak legsürgősebb programja az ország gazdasági megerősítése, a dolgozók életszin-vonalának emelése, a hároméves terv megvalósítása lesz.

Ma kezdődik a négyhatalmi értekezlet

Londonban ma kezdődik a négy nagybatalom külügyminiszterinek értekezlete. A külügyminiszteri konferenciára egymásután érkeznek a szovjet, francia és amerikai diplomaták.

Molotov szovjet külügyminiszter vasárnap délután érkezett meg Berlinből a northolli repülőtérre. A repülőtérén lord Pakenham a német ügyek brit minisztere és a brit külügyminisztérium több vezető személyisége fogadta. Molotov a repülőtérrel egyenesen a szovjet nagykövetségre hajtatott.

A Külügyminiszterek Tanácsa a Lancaster House-ban ülésezik majd. A tanácskozásokon előreláthatólag felváltva előköl a négy külügyminiszter.

A konferencia ügyrendje tekintetében még nem jött létre megállapodás a külügyminiszter helyettesek között. A tárgysorozat első pontja a jelek szerint a pémet kérdés lesz, amit azt a Szovjetunio javasolta, nem pedig az osztrák békeszerződés problémája, ahogyan az angolszász hatalmak szeretnék volna.

Miért nem oszlatták fel eddig a Pfeiffer-pártot Debrecenben?

Már a múlt hét közepén megjelent a belügyminiszter rendelete a Pfeiffer-párt feloszlásáról és a helyiségek zár alá vételéről. Érdekes módon ezt Debrecenben még nem hajtották végre. Két képviselője is volt Debrecenben a Pfeiffer-pártnak: Vásáry István és Simonffy Tóth Ernő, akik a párt itteni ügyeit intézték. Altlólag Simonffy Tóthnál megjelentek

ugyan a rendőrség emberei, de ő kijelentette, hogy minden irat Vásárynál van. Vásáry lakásán viszont nem volt található 6 darab ajánlasi ívvel egyéb. Vásáry Debrecenben. Egyébként ellene István maga nem is tartózkodik népbírósági eljárás is folyik, a demokráciát becsüftelő kijelentései miatt.

Az Ady Társaság jubilaris közgyűlése

Az Ady-Társaság által rendezett irodalmi kultúrhet vasárnapi programjaként társas gépkocsi Debrecen irodalmi emlékeit látogatták meg. Oláh Gábor, Gulyás Pál, Mata János, Tóth Árpád és Csokonai Viléz Mihály emlékműveinél tartott rövid megemlékezősek után került sor az Ady-Társaság ünnepi díszközgyűlésére a református Kollégium oratoriumában.

Kardos Pál ismertette az Ady-Társaság 20 éves fennállásának tanulságait.

A tisztújítás során tiszteletbeli tagok lettek az irodalmi osztályon: Illyés Gyula, Tamási Aron, Lukács György, Schöppin Aladár, Bödőnyi György, Kardosy Sándor, a képzőművészeti osztályon: Fülöp Lajos, Koszta József, Szőnyi István, Bernáth Aurél, és Rabihovszky Marius, a zenei osztályon: Szabolcsi Benec, Bárdos Lajos, Adám Jenő, Veres Sándor Szabó Ferenc, a tudományos osztályon: Bay Zoltán, Eckhardt Ferenc, Erdélyi Ferenc, Hajnal István, Molnár Erik.

Működő tagok: Irok: Révai József, Cs. Szabó László, Kolozsvári Grandpierre Emil, Sölér István, Szentkúti Miklós, Vas István, Zek Zoltán, Takács Gyula, Weöres Sándor, Bóka László, Gellért Sándor. Képzőművészeti osztály: Tamás Ervin, Boros Géza, zenei osztály: Kadosa Pál, Tóth Erzsébet, Farkas Ferenc.

Ügyvezető elnök: Kardos Pál, főtktár: Vajda László, titkár: Kiss Tamás és Lengyel Imre. Választmányi tagok: Balogh István, Béber László, Bősziroményi Imre, Gacsályi Sándor, Gosztonyi Béla, Hankiss János, Koczogh Ákos, Kondor Imre, Malakka Ferenc, Márton Béla, Ménes János, Molnár Győző, Papp István, Pukán-szky Béla, Radó István, Szabó Emil, Szabó Kálmán, Torma Kálmán, Számvizsgálók: Ary Lajos, Szabó Ferenc, Lőrinczy Mihály.

Bóka államtitkár a pedagógus úttörő tanfolyamon

Bóka László kultuszállamtitkár debreceni tartózkodása alatt meglátogatta az állami gimnázium dísztermében a pedagógus úttörő vezetőképző tanfolyamot dr. Gacsályi Sándor tankerületi főigazgató kíséretében. A résztvevő nagyszámú debreceni és tanyai pedagógusok nevében Szamosújvári Sándor tanító, városi titkár üdvözölte. Bóka László beszédeben kijelentette, hogy az úttörő mozgalomnak nincsen múltja, csak jövője. Ezért hívja a nevelőtevékenyen végyenek részt az úttörő mozgalom nevelő munkájában.

Hekus Dönci a debreceni kémelhárítónál volt

A Hekus-Dönci ügye újabb fejletéhez érkezett. A debreceni kémelhárító jelentést kapott arról, hogy Ács hirszerző átállt a románokhoz. Hekus Dönci azt a feladatot kapta, hogy menjen át Romániába. Ácsot csalja át a határon és adja át a debreceni kémelhárítónak.

A népbüvészési vadírat szerint Hekus Dönci kémjelentései miatt több baloldali tisztet büntetésből a haretérre küldtek, ahol elpusztultak.

KÖZELLÁTÁS

Tengeri szőlő és finomszőlő kiutalása. Felhívja a közellátás ügyosztály a fűszerkiskereskedők figyelmét arra, hogy szerdán és csütörtökön tengeri szőlő és finomszőlő kiutalás lesz a közellátási ügyosztály hivatalos helyiségében.

HOL SZÓRAKÖZZUNK?
 CSOKONAI SZÍNHÁZ
 Ma este 7 órakor
 Kálmán Imre gyönyörű muzsikájú nagyoperettje
Ördöglovas

APOLLO MOZI
 Debrecen szentáéiojait
 A. J. Cronin viághírű regényét
A menyország kulcsa
 amerikai filmsiker.
 Kivételos előadások kezdete köznapokon délután tel 4, 6, 8 óra, vasárnap d. e. 11, d. u. 2, hégyed 5, tel 7 óra háromnegyed 8 óra.

VIGSZÍNHÁZ MOZI
 Debrecenben először!
 Két izgatmas vadnyugati film egy műsorban:
I. Fekete sólyom lánya
 Indiántörténet. Fosz: Rex Bell
II. TONTO KID KINCSE
 Cowboy-film! — Fosz: Rex Bell.
 Előadások: 8.30, 9.30, 7.30 óra.

Lu...
Az...
népsege...
felonül...
lenítette...
Eg meg...
gos és...
számú...
Góka...
fikár...
tot rá...
annak...
he áleib...
Julán...
mukat...
Ady-Tár...
mestere...
szereket...
lette me...
ellenőre...
külöztö...
duháto...
több ár...
fig. ked...
Aszi...
Gulyás...
talán...
szok ha...
előző...
reven a...
szédei...
Irány...
európai...
Lukács...
mindig...
dáni...
boszót...
a mai...
sát. Ad...
gával se...
én" len...
találja...
szórnó...
lálja az...
szava...
gyar kö...
uán ke...
Ady...
minden...
Ezt meg...
kivezeto...
lába...
forradal...
berak...
a...
súlyos...
len vers...
saját...
Magyar...
és Hóla...
A...
Lukács...
aktuális...
A kérdés...
naplót...
szágon...
a forrad...
mian...
hozzá...
hajtott...
uán a...
zolt, az...
léte...
szükség...
televízió...
Lukács...
csak az...
munkat...
alaknáz...
feladat...
Sőt van...
Lajos...
magyar...
elleni...
kés...
ez nem...
önkritik...
szembe...
harcos...
szoknak...
nák, me...
gálmunk...
helyesen...
megelő...
tájékoz...
nagyobb...
számra...
gútség...
gyen a...
Ségfren...
erőszeg...
te...
kell...
Párty...
Lukács...
ráso...
az irod...

A magyar irodalom nem teljesíti kötelességét!

Lukács György a néppel való szoros kapcsolatra buzdította íróinkat Debrecenben

Az Ady-Társaság jubileumi ünnepségei között a fénypontra kerültek a szombati irodalmi esték. A Zeneiskola terme szombatig megtelt kulturális életünk országos és helyi vezetőivel s a szépségü érdeklődő közönséggel.

Bóka László közölte: "A magyar irodalom helyzetében helyesen mutat rá arra, hogy Ady próféciája volt annak a korának, amelynek — ha élben marad — hőse lét volna."

Juhász Géza egyetemi tanár a multat ismertette, a haladékosan Ady-Társaság, amely nem volt mesterséges szűfője a régi rendszernek, hanem a szükség teremteté meg a felülről jött nyomás ellenére. Kár, hogy ismeretlenség nélkül minden kritikát s így fordultak elő az, hogy a demokrácia több arculója egészen Erdélyi József, kedves véleményét kapott.

Asztalos Sándor kulturális és politikai tanácsos Gulyás Pálról beszélt, aki a bizonytalanság és sötétség éveiben a mítoszok határára vitte olvasóit. Ha az előző nem ragaszkodnak olyan mértékben a felvilágosításhoz, értékek beszéde meggyőzőbb erejűek lennének.

Iránymutató, átfogó jellegű volt az európai hírű nagy magyar esztéta, Lukács György rövid beszéde. A mindig elevenre lépítő, harcra irodalmi vezető Ady magatartásáról beszélt s ezzel állította párhuzamba a mai magyar irodalom magatartását. Ady nem akudok meg önmagával szemben. Nem akart "egyedülálló" lenni, "harcolt azért, hogy megtelje azokat, akiknek nevében beszélni kellett és önmagában megtalálta azt a hangot, amelyen szólva ez a nép szava lett. Soha magyar költő nem ostromozta Petőfi után kegyetlenebbül a maradiságot Ady-nál. Olyan korban él, amikor minden a forradalom után kiállt. Ezt meg kell látni, hogy csak egy kivétel út van: a forradalom. De látja az is, hogy a szükségesszerű forradalomhoz minem kell embegek, akik azt végbeviszik. Ebből a súlyos helyzetből fakadnak kegyetlen versek. Ady kíméletlen volt, még saját harcos társával szemben is. Magatartása követelés volt: Petőfi és Hóriné legyenek a költők!

Az írók felelőssége

Lukács György felvette a kérdést: aktuális-e ma is Ady magatartása. A kérdésre adott válaszában megállapította, hogy újból volt Magyarországon egy korszak amikor minden a forradalom, a népi megmozdulás után kiállt, de most sem voltak hozzá kellő emberek, akik azt végrehajtották volna. A felszabadulás után a helyzet lényegében megváltozott, azonban Ady harcra magatartására az új helyzetben is nagy szükség van. Az irástudatra óriási teleteltség hátrul: fel kell fednünk a záttonos behódolókat, azokat, akik csak azért vállalták látszólag a demokráciás rendszert hogy belülről aláaknázzák. A magyar irodalom feladata nem teljesíti kötelességét! Sőt vannak — mint például Kassák Lajos —, akik azt hirdetik, hogy a magyar írók megtehetik a fasisztus elleni harcot a kötelességüket. Lukács idézőekkel bizonyította, hogy ez nem igaz, íróink egy része valóban kritikával fordult önmagával szembe. Nem volt olyan irodalmunk, harcos író gárdánk mint az oroszoknak, jugoszlávoknak, franciáknak, mert nem volt olyan népmozgalmunk sem. A mult tanulságai helyesen le kell vonni. Ne legyünk megelégedve hanem horessünk új tájékozódást a magyar írók. Nincs nagyobb veszedelem az irodalom számára, mint az alapvető önleltetés. Ady nem akuszik — ez legyen a vezérelve a mai íróknak. Segítségek kell végbevitni Magyarországon teljes felszabadítását és meg kell teremtenünk azt a szoros kapcsolatot nép s irodalom között ami Petőfi és népe között fennállott.

Lukács György szerkesztő, nagyhatású beszédét lelkes tapsok fogadták az irodalmi esték végén.

Az előadások sorát vers és ének tarkította. Simonffy Margit különös közvélenséggel adott elő, Marsovszky Livia nem a legelőszervebb válogatta ki anyagát. Kiemelkedő éremény volt Török Erzsébet régi magyar dalokat és Kodály népdelfeldolgozásait megszólaltató művésze. Gyönyörű, plasztikus, lelt hangja az érzelmek, embertípusok különféléseit meserién szóltatta meg. A botrányos pózra, gesztusra nem volt semmi szüksége: hangja mindent kifejezett. Kétféle színpolt jelenést Benedek Marcell felolvasása Ludas Matyiából. Műkedvelőink figyelmébe ajánljuk a böltemű és kifünő tanulmányt szolgáló színművet.

Kedden kivégzik Jány Gusztávot

Az igazságügyminisztériumtól kapott értesítés szerint Jány-Hauszinger Gusztávot, a 2. hadsereg volt parancsnokát, a doni hőhért kedden kivégzik. Szombaton érkezett meg az igazságügyminisztériumba a külföldi elítelt letrata, amely a kormány előterjesztésére szabad folyást enged az ítélet végrehajtásának. A kegyelmi kérvényt elutasító végzet kétféle olvasták fel Jány Gusztáv előtt, kedden végrehajlják az ítéletet.

Fasiszta röpcédulákat szórtak szét a Csokonai-színházban

Vasárnap délután a színházi előadás szünetében egy nő észrevette, hogy egy közepkorú férfi a székből látszólag véletlenül cédulákat hullat a földre.

Nem tulajdonított jelentőséget az esetnek, de mikor látta, hogy máshol is levernek az egyforma nagyságú kis cédulák, kíváncsiságból felvett egyet és megnézte. Ekkor tudta meg, hogy az ismeretlen férfi fasiszta röpcédulákat szórt szét a tömegben, melyben antiszemita kijelentések és többek között „Eljen Hitler“ felirások voltak.

A javadalmi hivatal helyettes vezetője akadályozza a hússal üzt visszaélések leleplezését

Eselőtt két hónappal két javadalmi ör rajsztáptó Korom Kálmán bentest és nagyvágót, hogy üzetében 60 kg. szalonnát tartott. Akkoriban Korom azzal védekezett, hogy ezt a mennyiséget családja egész évi fogyasztására tartotta fenn. Azóta Korommal más dolgok is történtek, ami szintén bizonyítja, hogy a két ellenőr jó helyen keresett nála.

A két ember kötelesség szerűen értesítette a javadalmi hivatal helyettes vezetőjét, Kiss Jenőt, hogy vltesse ki a szalonnát a hatóságú hússzékre.

A válasz azonban az volt, hogy mincson semmiféle szállítási eszköz a javadalmi hivatal rendelkezésére.

Ugyanezekben a napokban érték leten Csécs Lajos vendéglősmestert is, hogy engedély nélkül vágatot le egy sertést. Ennek kiszállítására is ugyanez miatt bukkolt meg: a fuvarosok csak készpénzfizetés ellenében hajlandók szállítani.

Ménos János h. polgármester intézkedett, hogy a vágóhidnak 500 forintos keret álljon a rendelkezésére. Ebből a pénzből módjában áll az elköszött húst azonnal a vágóhidra szállítani, ott a fuvarosokat kifizetni s később a hatóságú áron szétmért hús árából a pénzt visszatéríteni.

Annak ellenére, hogy a lehetőség most már megvan, hiába fogja meg a két ellenőr Fábán henteset, aki a félkilogrammos súlyú pecsételt le a feketém levágolt sertést.

Kiss Jenőnél megint elakadt a dológ. Sőt azóta a két ellenőr, akik a javadalmi hivatal közismerten legjobban dolgozó emberei, mindmáig akadályozni igyekeznek a munkában.

Úgy inteni a dolgot, hogy minél kevesebb módjuk legyen ellenőrzést gyakorolni a legutóbb áthelyezte őket borellenőrnek, a húsiparosok egy részének nyilvánvaló öröme.

Miért játszik akkor javadalmi hivatal, ha éppen annak egyik vezetői pozícióban lévő tisztviselője akadályozza a munkát?

Az újfényű hotel

ASTORIA

BUDAPEST

Ujjonnan felszerelt 160 szobája minden modern komforttal teljes üzembn

Kiváló konyhája közismert. Mérsékelt árak

A debreceniek kedvelt szállodája

Öt vagon búza és egy vagon rozs az elszámoltatás eddigi eredménye

A miniszteri elszámoltató bizottság dr. Ács Zsigmond miniszteri tanácsos vezetésével folytatja az elszámoltatást a városi háza épületében. Az elmúlt héten 5 község elszámoltatásának irodai munkáját végezték el. A helyszíni szemlék és a kémpróbák még hátra vannak.

Az elszámoltatás eredményeként eddig 5 vagon búza és 1 vagon rozs futott be a MOSZK debreceni raktárába.

Tigris-páncéloson ölelkezett az SS katonákkal a halálra ítélt náduvari malmos

Bejelentés érkezett a rendőrségre ifj. Futó Imre a halálra ítélt náduvari malmos ellen. A feljelentés szerint Futó 1944-ben nagy németbarát volt, lakásukon rengeteg SS-katonát láttak vendégnül, velük együtt járt szórakozni és több fényképet is küldtek róla, melyen egy német „Tigris“ páncéloson mosolygva német SS-katonákkal ölelkezik. Másik képen pedig szintén SS-katonákkal a fajú melletti erdő szélén heverész, német géppisztollyal a nyakában. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

Aláírta a jóvátételei hivatal a hortobágyi szántó bérletét

A Jóvátételei Hivatal képviselői Budapesten végre aláírták a Hortobágy 700 holdas szántóterületre vonatkozó bérleti szerződést. A Hortobágy 24.000 holdas legelőterületre azonban még mindig vonatkoznak a szerződést aláírni s így a 2000 mázsa széna és a Hortobágy 2 évi adójának kifizetése még mindig nem rendeződött.

Hazajönnek ludokinából a magyar leventék

Károlyi Mihály, Magyarország párisi követe eljárt a francia hadügyminisztériumban az degenlégóban szolgáló magyarok kiszabadítására hazahozatala ügyében. A francia hadügyminisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a fiatalok, a volt leventék hazatérhessenek Magyarországra, ha lezerelésüket kéri és okmányokkal tudják igazolni, hogy szerződésük aláírásakor még nem voltak 18 évesek.

Közepes volt a hétfői piac

A zuhogó eső miatt kis forgalommal indult a hétfői piac. A délelőtti órában az eső elállt s az emberek ellepték a piacot. A felhovalat közepes volt, baromfiból, gyümölcsből gyenge közepes.

Zöldségárak: Ellaburgonya 1.50 nyárfiróza 1.40, vöröshagyma 3—3.20, karalábé 2 forint kilónként, karfiol darabonként 1.50—2, sütőtök 40—50, zöldség 1.20—2, fejeskáposzta 1—1.60, zöldpaprika 20—50, fokhagyma 50—80, sárgarépa 60—90, kelkáposzta 60—2, vegyeszöldség 3—4 forint, sóska 6 forint, spenót 3—3.50 forint kilónként.

Baromfiárak. Rántanivaló csirke 7—9 forint, paprikásnak való 10—15, tyúk 20—26 forint páronként, pulyka 7—8 forint, sovány kacska és liba 6.50—8 forint, hi-

zött liba 9—11 forint kilónként, tojás darabonként 1.50.

Gyümölcsárak: szőlő 4—8 forint, alma 2.60—6, birsalma 3.40—6 forint, körte 3—4 forint, héjas dió 10 forint, dióbél 32—34 forint aszalt szilva 8 forint kilónként. Citrom darabonként 2—2.40 forint.

Fegyverrel tegetés

Az ügyészség vádat emelt Kasz Károly hajdúbagosi lakos ellen, mert pisztolyt és hozzávaló töltényeket tartott magánál engedély nélkül. Ugyancsak fegyver rejtégetéssel vádolja az ügyészség Párványik János többször büntetett egyént is, akinél több levante puskát és 46 töltényt találtak. Egyébként Párványik azzal védekezik, hogy a puskát élelmiszerre akarta kicserélni.

RÓZA
NŐI DIVATHÁZ
DEBRECEN - PIAC - UTCA 16.
ALAPITVA: 1893

HIREK

IDŐJÁRÁS: élénk, időnként viharos északnyugati-északi szél, felhőfelvonulások több helyen záporosó. A hőmérséklet nyugatról erősen csökken.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam dr. Kauser Lipót egyetemi tanár „A jog, mint kultúrjelenség” és dr. Bodnár János egyetemi tanár „A vegyész feladata az élelmiszer- és gyógyszereszetben” címmel tartanak előadást ma délután 5 órai kezdettel a Déri Múzeum dísztermében.

Hétszáz forintot tartalmazó pénztárcáját lopta ki ismeretlen zsebtolvaj Papp Gyulát liget-utcai lakos kosarából.

A Molnár Anna Népi Leánykollégium ügyének felkarolására a közvetkező kereskedők jutattak adományt a kollégium tanulóinak: Berger-cég 30 darab tányért, Kaszánvitzky-cég 30 darab tányért, Szabó Zsigmond-cég 20 darab villanykörte, Balogh lakerekedő 150 forintot, KISOSZ textilkereskedő tagjai 50 darab hálóinget, Tiszántúli gépműszaki kft. 60 darab bögrét, Hortobágy-malom (Fábián Zoltán) 30 kiló muláslisztet. A Hajdúsági Tejszövetkezet a tejet kedvezményesen áron szállítja a Kollégiumnak, a szakaszvezető úveges szakosztálya pedig a kollégium ablaküvegeit beüvegezte.

Nánássy rádió, villamosság PIAC-UTCA 87. SZ. Ut gyári rádiók, kerekpárok részlete is SZERELES - JAVITAS

Táncanfolyam kezdődik december 2-án dr. Konczné „Ritmus” tánciskolájában. Péterfia-u. 30. (x) Ismeretlen lefessék behatoltak ötv. Végé Janosné, Hüvelyos-utca 10. szám alatti házmeztelakásába és 500 forint értékű ruhaneműt ellopok.

Egy bakot fűrésszel együtt ellopok ötv. Tóth Balázsné, Kassa-u. 5. szám 4. emeleti lakos udvaráról.

Ünnepi estét rendez szombaton délután a Jugoszláv-Magyar Művelődési Társaság. November 29-én ünnepi a Jugoszláv Népköztársaság alkotmányának megteremtéséről a debreceni társaság a Déri Múzeumban nyitós műsorral emlékezik meg.

Pigniczky István chronometer és műórás Piac-u. 69. vármegyeházával szemben.

A Hajnal-utcai postai rendőr az egyik kocsiából kihallatszó sikoltozásra lett figyelmes. Bement az ivóba ahol Dóri Antal bere'lyóú-falui szakaszvezető és Barna László dolánygári kovács verekedtek. Barna bicikálval támadt Dórirra, ez azonban kicsavarta kezéből a kést és alaposan helybenhagyta támadóját. Mindketőjüket előállították a rendőrségre.

Az autóbusszemélynél kiemelték a pénztárcát Nagy István Piac-u. 63. szám alatti lakos kabátja zsebéből. A tárcában 300 forint és irattal voltak.

Feltörték fűszer- és csemegeüzlet ismeretlen tettesek Jámbor Mihály Jerikó-utca 37. szám alatti lakosának. A fűszerüzlet a Böszörményi-út 63. sz. alatt van; a tettesek éjjel feszítették fel az ajtót és több, mint kétezer forint értékű fűszert és élelmiszert rámoltak ki.

Az MDSZ felhívja azokat, akik a gyűjtőekkel még nem számoltak el, hogy haladéktalanul hozzák be Piac-u. 59 I. e. alá, mert a gyűjtést a kormány karácsonyi akciója miatt be kell fejezni.

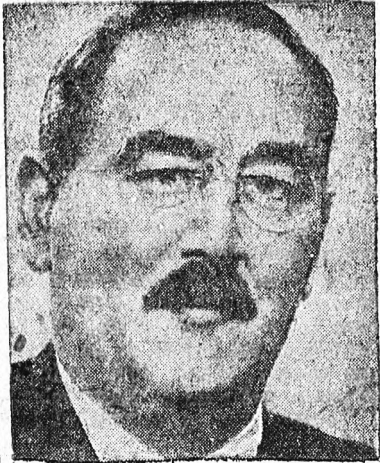
Itas állapotban meleszürte magát Balogh András 20 éves, K. Tóth-utca 23. szám alatti lakos. Tettét elkeseredésében követte el állapota nem életveszélyes.

Kerékpártolvaj fogott el a rendőrség Papp Zoltán gépkocsis, hadházi lakos személyében aki beismerte, hogy Rácz Erzsébet hadházi lakos korakapóját ellopta.

Tíz öltöt fel a Hátvan-utca 39. sz. alatti ház pincéjében, azonban a tűzoltók idejében közéjük tek és így csak egészen elenyésző a keletkezett kár. A tűzvizsgálat megállapította, hogy valószínűleg eldobott gyufától keletkezett a tűz. A nyomozás ebben az irányban folytatódik.

Nagy Imre, az országgyűlés elnöke Debrecenben

Erről a kérdéssel több értekezést és könyvet is írt, amelyek a ma...

gyar parasztság életét alapvetően tájékoztatják és utat mutatnak az

Nagy Imre, a köztársasági elnök után a második legmagasabb közbizjogi méltóságnak viselője, az országgyűlés elnöke a szónoka a mai nyilvános kommunista párt-napnak. Nagy Imre elvtársat nem kell külön bemutatni, hiszen a választókerületünk kommunista listavezetőjeként került be a parlamentbe. Az ideiglenes nemzetgyűlésnek is tagja, majd a debreceni kormánynak első földművelésügyi minisztere, a „földosztó miniszter” volt.

Kapcsolata a magyar munkásmozgalommal már az első világháború után egészen szoros volt és mint a magyarországi agrárproblémák egyik legkiválóbb szakértőjét ismerik országszerte.

új agrárfeleletet felé. Ma is állandó kapcsolatban van a föld népeivel, számos küldöttség keresi fel a falvakból, hogy problémáikban tanácsot adjon. Higgadt megfontoltsága és széleskörű tájékozottsága nemcsak a kommunisták körében biztosítja számára a bizalmat, de más pártbeliek is gyakran fordulnak hozzá szakkérdésekkel.

A mai nyilvános kommunista pártnapot, melynek szónokaként érkezik Nagy Imre elvtárs Debrecenbe, az Arany Bika nagytérben rendezik. Miután az üzemi dolgozók és a párt tagjai, kívül is nagyarányú az érdeklődés, hangszórókat szerelnek fel, mely a Bika előtti térre közvetíti az új gazdasági és politikai fordulatokkal foglalkozó beszédet.

Elevenen meg akarták sütni és ráadásul eltűnt 2000 forintja is

A debreceni vásáron járt Varga Mihály balkányi gazdálkodó. Késő éjjeli órákban indult hazafelé szekerével, útközben elaludt s mikor felébredt, egy idegen udvarban találta magát szekerével. Ugyanekkor egy férfilhang azt kiabálta: „Dobjuk tízes kemencébe ezt az adomszuszókat!” Kiderült, hogy Bátor István geszterédi

gazda udvarában van, aki behajtotta a háza előtt álló szekeret. Kevésel később Varga észrevette hogy a vásáron szerzett 2000 forintját kőopták zsebéből. Az ügy a rendőrségen folytatódott, ahol Bátor kijelentette, hogy nem büntetés a pénz eltűnésében, és csak azért mondta, hogy a tűzbe dobja Vargát, hogy felébredjen.

Felmentette a népbíróság a nyilas korcsmárosnét

A népbíróság Tomola-tanácsa felmentette Dala Dezsőnét, aki azzal vádolva állott a tanács előtt hogy a nyilas pártban aktív tevékenységet fejtett ki. Pényképek feküdtek a népbíróság asztalán, amelyen Daláné Szalassival és több vezető nyilassal együtt állt a lencse elé. Többek között ott van a vádlott férje, Dala Dezső, aki még most is valahol nyugaton van és ott izgat a magyar népi demokrácia ellen. Daláné egyébként kijelentette, hogy az egész „hajszó” csak azért van ellene, hogy ne kaphassa meg a kocsmajogot. Mert Dalánéknak a Nyil-utca valamikor kocsmájuk volt, ahol több ízben igen jól mulatott maga Szalasi is.

A népbíróság ilyen ítéletei után nem eszálkoznánk, ha Daláné és hasonló demokráciaellenes elemek rövidesen újra megkapnák a kocsmajogon kívül még azt a jogot is, hogy a kocsmájukban özszeesküvéseket szőjenek a demokrácia ellen.

A magyar demokratikus erők erősebb harcát követenek a reakció ellen.

A bűnösök mentésének fejlett módszere avagy

mi húzódik egy megható történet háttérében?

K. L. aláírással könyvtáskasztörténekeket olvastunk a „Debrecen” vasárnapi számában. 33 soron át arról értelez a cikkíró, hogy milyen kitérő és szociális érzékekkel megáldott ember Korondán György polgári biztos az elsőfokú közigazgatási halóságánál.

igényelgáltatás fejében akarta a bizonyítványt kiadni. Szociális érzékeiről sokat tudnának beszélni azok, akik még hírhedt gorbomban éltek korábban ismerték Korondán Györgyét B-listára írték, de nem volt hajlandó elhagyni iraszkálát és megölésével fenyegette azokat, akik nem akarták akasztani a számárá. Később az egyik pártközbenjárására visszavették.

Mi egészen más dolgokat tudunk Korondán Györgyről, ami nem vall éppen ilyen fejlett szociális érzékre. Arról van ugyanis szó, hogy Korondán György ellen fejezmi eljárás folyik a város házában. Korondán, akihez hasonlókból K. L. szerint sok kellene a riedeg hivatali szobákban, jegyzőkönyvek tanúsága szerint a szegényeségi bizonyítványt hozzá forduló asszonyoknak szellemi el-

Vajjon nem tudja ezeket K. L. úr? Vagy talán nagyon is jól tudja s éppen a fegyelmi eljárás vezetőinek megfigyelése céljából íródott ez a stílusgyakorlatoska? Ebben az esetben megjósoljuk: Nem sok eredménye lesz!

Pénzt sürget Debrecen az államtól a Petőfi-szoborra és a tanyai iskolákra

Dr. Asztalos Sándor kultúratanácsnok hétfőn reggel Budapestre utazott, hogy a Petőfi-szobor elkészítéséhez megígért 50.000 forintos állami támogatás kifizetését megsürgesse. Ismeretes, hogy annakidején a Petőfi-szobor költségeinek felét, 50.000 forintot az állam vállalt magára a centenáriumi előkészületek kiadásainak terhére. Időközben azonban a centenáriumi megrendezését a kultuszminisztérium hatásköréből a tájékoztatásiügyi minisztérium hatáskörébe utalták át s az vonakodik vállalni a pénzkifizetést.

városi közgyűlés döntését a bábuképző épületének átengedésével kapcsolatban. Közül a kultuszminisztériummal, hogy a város feltételei között szerepel a cserepezési munkálatok haladéktalan megkezdése, hogy az épület állagát a további romlásától megóvják.

A pénzre most már égető szükség volna, mert a város a maga részéről eléget tett a művészeti szemben vállalt kötelezettségeinek. Dr. Asztalos tanácsnok megvalósítását sürgette.

Sürgősen fogja az a már szóban megígért 13.000 forintos hozzájárulást is, melyet a minisztérium évi segélyként ad a tanyai iskolák helyreállítására és bővítésére.

Előtarja azt a lehetetlen helyzetet, amely a fűtőanyaghiány következtében előállt s számos tanyai iskola téli bezárásához vezethet. Azonkívül 50.000 forintos segélyt kér a volt uradalmakban létesített tanyai általános iskolák berendezésére.

HETI MŰSOR: Kedd: Ördöglovas, Dolg. bérlet. Szerda: Nem leszek hátaltár B-bérlet.

Az Ady Társaság Bartók-estje

A magasszínvonalú debreceni kultúrhét vasárnap este Bartók hangversennyel zárult. Pukánszky Béla egyetemi tanár rövid megnyitójában a lényegot fogta meg, amikor megállapította, hogy Ady és Bartókat az új, népi Magyarország hirtelén köti össze. Igazi nagy művészet csak az lehet, amely a közösség mélyéből fakad és a köznépség széles rétegeibe szól. Bartók művészi egységbe foglalja össze a körülöttnök élő nepek zenéjét s ez arra tanít: a magyarságot szomszédaival a szolidaritás ősi kapcsolatai fogják össze. Bartók programja röviden ennyi: szabad magyarság, szabad népek szövetsége!

Ösztönöz meg kell vallanunk, hogy a Bartók-est műsora és különösen annak első része nem elégitelle ki a népi zene igényesebb hallgatóit. Már pedig Debrecenben nyugodtan beszélhetünk arról, ahol a magyar zenét kitünően tolmácsoló Kolligiumi Kórusnak olyan lékes és nagyszámú közönsége alakult ki. Warga Livia és Palló Imre évek óta ismételtetett dalokkal jöttek elő s ehhez tegyük hozzá: Warga Livia hangja nem az erőteljes népdához való, Palló Imre pedig kitünő hanganyagát elcsúfította a egányzenéhez, kávéházi énekesekhez illő zokogásokkal. Nagyon szép volt viszont Kadosa Pál zongorajátéka, mint Bartók „Mikrokosmosza”-nak, mint saját műveinek megéltatása. A Csenki-kórus meg nincsen annyira összeharva, mint az elmúlt esztendőben, bár az előadott számok az est élvezetességét nagyján emómozdították. Ugyan ide, az értekek közé kell sorolnunk Garai György hegedűjátékát is, különösen a román táncokat. Jordányi Pálól, a Zeneművelőzői Főiskola tanárától bizony többet várunk, előadásában semmi újat és lényegesebb nem mondott.

Végezredményben az Ady-Társaság által rendezett kultúrhét igen szép eredménnyel zárult: a régi múlt, haladékszemléli társaság megmutatta, hogy kiválóan képes népszerű ünnepi teljesítményekre. Szeretnők, ha nemcsak ilyen ritka, nagyszabású akciók során, hanem rendszeresen mutatná be a kultúra, haladás szép és nagy eredményeit a nehezen mozduló debreceni közönségnek.

A ZENEKEDVELOK KÖRE HANGVERSENYEI

A Zenekedvelők Köre, oklva a Starker-hangverseny részvételéségén, további hangversenyeket a Zeneiskolában tartja. December 9-ére sikerült Jeanne Marie Darré, a világhírű zongoraművész lelköt. Ugyancsak a jövő héten esztendőköny Plovesannak szonátájára lesz Galánffy Lajossal, melyen Mozart és Pizzetti szonátája mellett közkívánatra megismétlik a tavaly játszott Kreutzer-szonátát. A szonátáest tanári hangverseny keretében lesz 50 százalékos helyárrakkal (2-6 Ft). A Darré-hangverseny helyárai 2-12 Ft-ig kaphatók bárkinek a Zeneiskola titkári irodájában. Napijegyek ára természetesen 20 százalékkal drágább. Bérlet előjegyzéseket még elfogad a zeneiskola titkári hivatala, telefonon is (Telefon 2-40.)

Míg aludt, ellopták a válláról 1000 forintos bundáját. Székely Sándor, Piacdűlő 2. szám alatti lakos a Szoboszlói-úton házafelé hajtott szekerével. Útközben előmésdott és csakhamar el is szunnyadt. Mikor felébredt, döbbenten vette észre, hogy időközben ismeretlen tettes 1000 forintos bundáját a válláról ellopta. Megindult a vizsgálat a bundátolvaj kiderítésére.

Ingek Nyakkendők Sálak WERNER-nél Piac-u. 53

KERESKEDELEM KISOSZ

A textilszakosztály felvő hó 27-én délután 5 órakor a KISOSZ ideiglenes székházában gyűlést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

KERESKEDŐ TÁRSULAT

A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadilárak özeres és zsidórus szakosztálya 27-én, délután 2 órakor a Társulat kistermében alakuló közgyűlést tart. — Kocsmárosok! Ipari társulatunk elnöksége tárgyalásokat folytat az illetékes lényezőkkel abban az irányban, hogy az országos karácsonyi segélyakció alkalmával kibocsátott és szükségszerűen átveendő helyegek helyett egységesen megállított átalányösszeget fizessenek tagjaink. — A kávémérő és kávézó szakosztály tagjai, a hatóság által kiadott listamennyiséget márdélután 3-6-ig vegyék át az elnök-nél Mátkára 2.

SPORT

A fedezetsor csődöt mondott...

Haladás-DVSC 6:4 (2:1). Vezető: Sipos (Észak).

A 3. percben már Csárdás hibájából gólt kapott a Vasutas. A 33. percben Szabó átadását Komlósi a hálóba vágja, de nem sokáig örülhet a DVSC az együtésnek, mert Fejes-Varga-akció végén az utóbbi gólt ér el. Szünet után a 18. percben Hegedüs labdájával a felső lécről kikaplan, azonban a játékvezető az egyik helyi partizn megkérdőjezése után gólt ítélt. Hegedüs még kétszer és Zámbo gólyerrel talál be a debreceni kapuba, míg a Vasutas további góllövői: Kóczian, Komlósi és B. Nagy.

A Vasutas a vártnál kevesebbet nyertek meg a fővárosi tornászok. A verseny előtt Szabó Kálmán polgármester üdvözölte a versenyzőket. Részletes eredmények: Csapatversenyben. 1. Budapest 229.5, 2. Debrecen 225.9. Egyéni versenyben: Gyűrűn: 1. Baranyai (Bp) 9.6. Lovon: 1. Fekete (Bp) 9.5. Nyújtón: 1. Holtyerényben 1. Tóth (DTE) és Sántha (Bp) 9.6. Korlát: 1. Holtyerényben 1-4. Mogyoróssy, Mogyoróssy-Klencs (DTE), Baranyai és Sántha (Bp) 9.4. — Műszabadgyakorlatban Palaki (Bp) 9.9. Összetett egyéni: 1. Pataki (Bp) 47.3, 2. Fekete (Bp) 46.7, 3. Mogyoróssy (DTE) 46.2, 4. Sántha (Bp) 46.1, 5. Mogyoróssy-Klencs (DTE) 45.9, 6. Kabos (Bp) 45.3, 7. Tóth (DTE) 44.8. (Tóth kiesett a lőről), 8. Mező (DTE) 44.6. A debreceni hőgyógyászok — dr. Sándorné, Lőrinczy-teszlérek, Kiss Mária, Székely Éva, Tikos Sári és Németh Janka — díszelnémet rendeztek, melyet nagypappal fogadott a közönség.

Budapest-Debrecen tornászviadal 229.5:225.9

A Csokonai-színház szüfőit nézőtere előtt bonyolították le vasárnap délelőtt a Budapest-Debrecen tornászviadalt, melyet megérdemelten

A repülőjártat téli menetrendje:

BUDAPEST
8.30 ind. érk. 11.55

MISKOLC
9.20 érk. ind. 11.05

MISKOLC
9.35 ind. érk. 10.50

DEBRECEN
10.05 érk. ind. 10.20

Utas-, poggyász-, posta- és áruszállítás

Helyelőjegyzés és jegyeladás:

DEBRECEN, IBUSZ Menetjegyhivatal, Piac-utca 16 sz. — Telefon: 321.

Arufelvétel: Müller H. Piac-utca 75. Telefon: 360

MISKOLC: IBUSZ Menetjegyhivatal, Széchenyi-utca 15-17. Telefon: 12-28.

Arufelvétel: Wilhelm és Társai, Széchenyi-utca 109.

BUDAPEST: MASZOVLET, Utazási Iroda V., Dorottya-utca 7. Telefon: 180-990, 187-526.

Arufelvétel: MASZOVLET, Fuvonyóda, V., Dorottya-utca 9. Telefon: 386-183.

Magyar-Szovjet Polgári Légiforgalmi Rt.

pell. Nagy jól védett, Szilágyi II. jól fogja szélsőjét, Csiki úgy játszott, ahogy vártuk; Csárdás elé a legrosszabb játékot nyújtotta, Szabó II. és Marik voltak a csapat leggyengébbjei. Komlósinak sok veszélyes elfutása volt, góljai dícséretet érdemelnek. Szabó sokat dolgozott. Kóczian gyáva, de tehetséges, Teleki gyengén játszott. B. Nagy sok jó labdát indított el. A Haladásból Bóki, Pió, Szalai, Varga és Hegedüs emelkedett ki. Sipos a világszínvonalon játszott, jól vezette a mérkőzést.

A DVSC II. tekecsapata 225 fával verte a DEAC—Postás Kombi-nál.

DEAC—Karcagi MÁV 70:28 (30:17). J. o. férfi kosárlabda bajnoki mérkőzés. Vezető: dr. Szabó és Ércskövi. Az egyetemisták ezzel a győzelemmel őszi első lettek a csoportjukban.

Wacker (Bécs)—Ujpest 2:2 (1:1). A két bajnoksapat találkozója hatalmas küzdelmet hozott.

Az NB I.-ben a következő eredmények születtek: Vasas—Szeged 3:0. — Ferencváros—SalBTC 1:0. — Csepel—EMTK 1:0. — Zalaeszlár—Szolnok 1:1. — MTK—ETO 3:1. A labella állása jelenleg ez:

1. Kispeszt	13	10	2	1	35:16	22
2. Csepel	13	10	1	2	34:15	21
3. Vasas	13	9	3	1	27:12	21
4. Ferencv.	13	8	3	2	29:21	18
5. MTK	12	8	1	3	30:13	17
6. Ujpest	12	6	4	2	33:15	16
7. Haladás	13	5	4	4	24:22	14
8. Malesz	12	4	3	5	16:12	11
9. SalBTC	13	4	3	6	13:26	11
10. Mogyúrt	14	4	2	8	22:28	10
11. Elek.	13	4	2	7	18:29	10
12. Szolnok	13	3	3	7	12:16	9
13. EMTK	14	4	1	9	20:31	9
14. V. ETO	12	4	—	8	20:28	8
15. SZAC B.	13	2	4	7	20:34	8
16. Szeged	12	2	3	7	12:23	7
17. DVSC	13	2	2	9	18:42	6

Vasárnap—Szeged ellen játszik a DVSC. A mai edzésen egyébként megjelenik egy jóképességű összeálló is, aki az egyik környékbeli fiatalban játszik és vasárnap is négy gólt rúgott csapatában Nagykaló együtésének. Ha sikerül lejáratni, sokat nyer vele a Vasútnak.

A DMTE HATALMAS GÖLLŐVÉSSÉ GYŐZT A KARCAGI MÁV ELLEN

Balkányi TSE—Nagykálói SE 5:2 (3:0). Vezető: Herr. Góllövők: Rácz (4) és Kapusi, ill. Kovács (2). — Püspökáldányi MÁV—Kisvárdai ISE 5:0 (2:0). Vezető: Szánthó. Könyvű győzelem.

DMTE—Karcagi MÁV-MTE 8:0 (3:0). Vezető: Tasnády. Szinte egykapura játszott a munkásegység. Góllövők: Kiss (5) és Stubinszky (3). — Dohánygyár—Fgyarmati Barátság 3:0 (0:0). Csak a második féldőben ment a góllövés a debreceni csapatoknak. Kacsica, Ács és Somjai voltak a gólszerzők. — MÁV-KASE—Postás 0:0. Az első féldőben nagy küzdelem, enyhén kék-sárga fölényel, míg a második féldőben a MÁV-KASE támadóssá harca volt a Postás keményen és jól küzdő védőivel. Körössy elég jól vezetle a nem könnyű mérkőzést. — KMSE—Nyírbátori SE 3:0 (1:0).

A kerületi II. osztályú bajnokság során az elmúlt vasárnap a következő eredmények születtek: MEMOSZ—D. Barátság émaradt a pálya használhatatlansága miatt. — DMTE II.—Hajdúszoboszlói Barátság 1:1 (1:0). Vezető: Kovács L. — VAOSZ—Hajdúszoboszlói Barátság 3:0 (2:0). Vezető: Szöllősi. — D. Törökös—Hajdúszoboszlói SE 1:1 (1:0). Vezető: Domán. Kaba—Harmónia 5:1 (1:0). Vezető: Kocsis. — Derecske—Dózsa MADISZ 5:1 (3:1). Vezető: Pásztor. — Rendőrség—Hajdúnánási MADISZ 6:0 (4:0). Vezető: Zágonyi I. — Hajdúszoboszlói DEAC 3:0 (2:0). Vezető: Piller. — Bűdzentmihály—MÁV KASE II. 3:2 (0:2). Vezető: Takács. — Dohánygyár II.—Postás II. 1:1 (1:1). Vezető: Orosz. — Tiszafüred—DVSC II. 3:2 (3:1). Vezető: Vadas Gy. — Tiszalök—Balmazújváros 3:1 (3:0). Vezető: László. — Nyírbátori II.—Nagyecsed 1:1 (0:0). Vezető: Török L. — Nyírbátori Bóni SE—Nagyecsed 1:1 (1:0). Vezető: Egressi. — Polgár—Hajdúnánási TK 3:1. Vezető: Mocsári. — Abádszalók—Bemlőszörmény 5:1. Vezető: Malá. — BUSE II.—Kömlősi

SZAKSZERVEZET

Pedagógus szakszervezet heti vezetési gyűlést kedden délután fél 7 órakor tartja, Kosuth-utca 48. sz. alatt. — **Szakszervezeti nőbizottsági** ülés ma 6 órakor. — **Famunkás munkanélküliek** jelentkezzenek a tíf-kárnál 29-ig. — **Famunkások!** 24-26-ig cukor vásárolható a tíf-kárnál. — **Vendéglátó ipari munkások** ma 4 órakor taggyűlést tartanak. — **Kereskedelmi alkalmazottak** ma fél 6 órakor román-magyar kultúrő- adást tartanak Kosuth-u. 51. alatt. Belépés díjtalan. — **A dohánygyári nyugdíjasok** a betegkönyv kicserélésé végett, az alább felsorolt betűrend szerint, lakásjelöléssel, utolsó csekkel, 2 forint 64 fillérrel és a régi betegkönyvvel jelentkezzenek a dohánygyárban a főorvosi hivatalnál, kedden A B C D E; szerdán F G H I J K; csütörtökön L M N O P R S; pénteken Sz T U V Z Zz.

IPAR

A lakatos szakszervezet tagjainak 26-án, szerdán 4 órakor petróleumoszálás lesz, a szakszervezeti iktatókban. — **Vendéglátók!** A szakszervezet tagjai részére kiutalt ipari cukor ára kilónként 12.90 Ft. Az igényelt mennyiség után esedékes összeget pénteken délig fizessék be a szakoszály hivatalába. A vendéglátók csak ipari cukrot dolgozhajnak fel. — **Azok a csizmadiaiparosok**, akik típusanyagból nem részeseültek, javítás anyagát ma estig jelentkezzenek Pacsirta-u. 8. szám alatt. — **A könyvkötő szakszervezet** ma 4 órakor ülést tart anyagelosztásügyben. — **A cipész-fémekészítő társulat** vezetősége ma 5 órakor ülést tart. — **A nőiszabó és rakon-szakmunkásl** iparosok szakszervezete ma 5 órakor ülést tart. — **A cipészszakszervezet** tagjai csütörtökön 5 órakor önköppen megjelenni kötelesek.

Debrecen statusquo ante ier. hitközség ÉRTESETÉS

Közöljük t. Hittestvéreinkkel, hogy Grósz Gyula mézszárosmester Pásti-u. 6. szám alatt kóser mézszárszékát állított fel, amely mézszárszék a rabbiágunk felügyelete alatt áll. A húsbírói és a hó 27-én kezdődik. Biztosítjuk t. hittestvéreinket előzőeken kiszolgálásról és kérjük szíves támogatásukat. Egyben közöljük, hogy a baromfivásás e hó 26-tól kezdődőleg szerdai napokon délelőtt 8-10 órák között lesz. Az elnökség. (x)

ANYAKÖNYV

Születések: Kerékgyáró János fuvaros, István; Gémes János asztalos, Erzsébet; Poór Sándor MÁV halász, Mária; Kató László temetk. vállalkozó, László; Szombathy Zsigmond a munkás, Tibor; Tibi Mihály MÁV vonatkísérő, Mihály; Balogh József rendőr, Gábor.

Eljegyzések: Bukholecz József—Szilágyi Erzsébet; Sándor László—Szabó Margit; Balogh András—Miskolci Róza; Némethi János—Papp Júlia; Simon Gyula—Kovács Éva; Kiss Endre—Kovács Róza; Bak István—Medol Anna; Könyvű Károly—Egri Melánia; Csikós József—Kecskés Róza.

Halálozások: öz. Bartha Istvánné Paluska Eszter, 62 éves, Csuka-u. 23. Nagy Ibolya 1 hónapos, Busi-utca 20. Gorzsaas Ilona 9 hónapos, Kishegyesi-út 52. Nagy László 2 hónapos, Kar-u. 24.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉNY

Közlöm az érdeklőt fuvarozási vállalkozókkal, hogy a debreceni dohánnyépi fermentáló üzem 1948. évi időszak során az elszállításra kerülő jövedéki javak fuvarozására nyilvános versenylárgyalmást hirdet. Pályázati határidő letele, illetve az ajánlat benyújtásának határideje 1947. december hó 24-én, délelőtt 10 óra. Az ajánlatok felbontása ugyanazon napon délelőtt 11 órakor lesz. A pályázat feltételeire részletes felvilágosítást ad a debreceni dohánnyépi fermentáló üzem. Vágóhid-u. 2. szám. Debrecen, 1947. november hó 24-én. Újvárossy Sándor, a debreceni dohánnyépi fermentáló üzem belfettes vezetője. (x)

Havi előfizetési díj 10 forint.

EJJELEI ÜGYELETES SZOLGALATOT TARTÓ GYÓGYSZERTÁRAK:
November 22—28-ig: Arany Egyezsárvú (Kosuth-u. 8.), Rakóczi (Miklós-utca 55.)

Megérkeztek! Női és gyermek téli kabátok, ruhák, harisnyák, keztyűk, chérnemük vagy választékban KERECSEN DIVATHÁZ CSAPO U. 8

APRÓHIRDETÉSEK

Feladás: Bajosy-Zsilinszky-utca 16. a kiadóhivatalban, 9

Balassa cukrászda
a régi helyen ismét megnyílt
KOSSUTH-UTCA 11.

VETEL

Nyúlbórt, angoraszórt, tollat napi árban veszek. Klein Jeremiás, Hatvan-u. 21. szám. 66

Gumikerekű stráfszekere és egy szárnyas ajtó megvételre keres illajdúsági Terményraktár a Huszárlaktanyában. 80

Nyúlbórt, angoraszórt, tollat legmagasabb áron veszek Herákó Bajosy-Zs. utca 38 szám. 136

Nyúlbórt, tollat, veszek, eladó kilónként is Pesti-u. 1. Hatvan-utca sarok. — Szathmáry. 150

Tört ezüstöt használt órákat magas áron veszek. Pollák, Bajosy-Zsilinszky-utca 2. 121

Feladás: „Szabadság” könyvesbolt, Városháza épület.

INGATLAN

Telket eladok ill. Baditz Zeigmond, Miskolc, Tacs-u. 15. szám. 64

Ház eladó üzlethelyiséggel Nyugati-u. 24. Erdőkődni Kálmán textiltulaj. Piac-u. 40. Hangya-átjáró. 62

ELADO

Étoselemlen Kosuth-utcai nagy házamat kisebb családi házzá a város belterületén, Cím a kiadóban. 25

Egy szőmbebléses lenyvel bunda eladó. Szent Anna-utca 36 Baloghné. 72

Marabu gyöngykálya, kétaknás, eladó. Kálmán textiltulaj. Piac-u. 40. — Hangya-átjáró. 63

Bundát, ruhakabátot készítek legújabb divat szerint alakít. Katona Vilmos szőmester, Simonffy-u. 2. 106

Egy jó állapotban lévő íróasztal olcsón eladó, Cím a kiadóban. 73

Bontásból téglá, bádog, cserép, lécek, gerendák, deszkák, szarufák, vasgerendák eladók Török B. utca 19. 81

Feladás: „Szabadság” könyvesbolt, Városháza épület.

Nyúlbórt, angoraszórt, kutyabórt és mindenféle nyersbórt magas áron vásárol **ROBICSEK BERNÁT** Hatvan-u. 27. Tel: 277

Kalor kályha, gyermekméreleg, 500 kg-os tüzelőmérleg, gyermek sportkoszt, téli férfi és nőruhákat és kabátokat olcsón kaphatók, vételnél a legmagasabb árat fizetek az Ingosgerentésért. Csapo-utca 55. Ipariskola épület. 7

Orasúzlometet tovább folytatom. Javításokat jóállással vállallok Ocska órákat veszek. Öz. Schiffmann Zsigmondné. Piac-u. 3. 107

Tünet hasab, dörmög, ránk állapotban, valamint tüdő, minden mennyiségben vesz Bartha István. Ispartály-utca 3. 145

Feladás vezetékes és kádo **BADÓ ISTVÁN** Szerkesztőség: Debrecen, Vörö Hadserg-utca 28. II. e. Telefon 254. Kiadóhivatal: Debrecen, Bajosy-Zs-u. 16. Telefon: 205. Nyomatott a „Szabadság” nyomda kőnyomógéppel. Vezető Kovács Mihály